

Door Nico Schapendonk

BREDA - Breda-west is in korte tijd een 'schatkamer' voor archeologen geworden. In het gebied Steenakker, ruwweg tussen het NAC-stadion en Prinsenbeek, ligt volgens de Bredase stadsarcheoloog G. van den Eynde een 'historisch landschap van hoge ouderdom begraven' dat in sommige gevallen teruggaat tot ongeveer achthonderd jaar voor Christus.

„Nu zien we pas dat het westen van Breda barstensvol nederzettingen zit,” zegt Van den Eynde bij een van de opgravingen op Steenakker. Zelf is hij er ook nog steeds een beetje van onder de indruk. Want tot voor kort fixeerde hij zich vooral op het werk in de middeleeuwse binnenstad. Daar zou het meeste te halen zijn.

„Tja, het was natuurlijk ook een kwestie van prioriteiten stellen.

Zoveel geld hadden we niet voor archeologisch onderzoek, dus was het logisch om ons werk in de stad te concentreren. Buiten het centrum hebben we eigenlijk nooit goed gekeken. Eerlijk gezegd verwachtten we ook niet dat we daar veel aan zouden treffen.”

Nu vallen Van den Eynde en zijn collega's van de ene verbazing in de andere. Ze hebben sporen gevonden uit de Bronstijd (rond 800 voor Christus), de IJzertijd (vanaf ongeveer 600 voor Christus), de Romeinse tijd (vlak na het begin van de jaartelling) tot de Frankische of Merovingische tijd, die ongeveer rond 400 na Christus begon. „Toen we hier begin dit jaar begonnen, hadden we het idee dat Steenakker een leeg gebied zou zijn,” zegt de Bredase stadsarcheoloog. „Maar tot onze verbazing zit er verschrikkelijk veel in de grond. We hebben duizenden en duizenden scherven gevonden die we gebruiken om een groot aantal

gaten te dichten in de geschiedenis van West-Brabant. Er ontstaat nu een heel ander beeld van de historie van deze streek.” Van den Eynde heeft de scherven, muntjes, kettinkjes en pijlpunten nodig om het verhaal van de oudste Bredanaars te re-

het gebied waar uiteindelijk een nieuwbouwwijk en een industrieterrein moeten komen, met HSL en A16 als directe burens.

Tot nu toe is het vooral de Romeinse nederzetting die de meeste informatie prijsgeeft. Er zijn al resten teruggevonden van

Breda-west blijkt een archeologische schatkamer

construeren. Want op papier is niets bewaard gebleven. Breda wordt voor het eerst rond 1200 genoemd, terwijl het tot voor kort min of meer vaststond dat er tot het jaar 1000 niemand in West-Brabant woonde. Er waren tenslotte ook geen sporen van voor die tijd gevonden. Maar met de opgravingen in Breda wordt er een compleet nieuw beeld van de historie geschapen, verwacht Van den Eynde, die nog lang niet uitgegraven is in

acht boerderijen uit de tweede en derde eeuw. Die Romeinse nederzetting ('geen dorp, daarvoor waren er te weinig huizen', zegt Van den Eynde) staat op een groter gebied waarin nog oudere zaken uit de IJzertijd zijn gevonden.

Het ging om houten huizen van de plaatselijke bevolking die langzaam maar zeker een Romeinse manier van leven aannamen. „Waarschijnlijk was het vooral de plaatselijke elite die

als eerste de Romeinse gebruiken overnam,” vermoedt de archeoloog. „Op sommige plaatsen vonden we veel oude munten en sieraden die waarschijnlijk door de echte Romeinen gebruikt zijn om die lokale elite om te kopen. Net zoals de Hollanders later met spiegeltjes en kraaltjes op pad gingen om zaken te doen.” Ondanks de forse graafwerkzaamheden in het buitengebied denkt Van den Eynde dat niet alle overblijfselen aan de oppervlakte zullen komen. „Dat is onmogelijk en we willen het eigenlijk ook niet,” zegt hij. „Want opgraven is eigenlijk vernietigen, hoe goed je het ook allemaal documenteert. Zolang de spullen zich onder de grond bevinden, is het goed bewaard. Dan is het misschien beter om te wachten tot er betere onderzoeksmethodes zijn. Dan hoeven de archeologen over vijftig of honderd jaar niet over ons te klagen, zoals wij wel eens doen over onze voorgangers.”

'Het barst hier van de nederzettingen'

7-10-1998

▲ De opgravingen op Steenakker bij het NAC-stadion.

▲ Een Romeinse munt uit het jaar 123 voor Christus, gevonden in Steenakker. Waarschijnlijk is deze munt pas na het begin van de jaartelling hier in de buurt terecht gekomen.

FOTO'S COR VIVEEN